

ŽIVLY V INTERIÉRI

ZEM / OHEŇ / VODA / VZDUCH VNÚTRI DOMOVA

V poslednej dobe sa veľa hovorí o biofilickom dizajne, prírodných materiáloch, súznení s okolitým prostredím. Samotné stavby domov alebo bytových domov už nie sú ostrovmi samými osebe, ale rešpektujú okolitý kontext, špecifiká miesta, na ktorých vyrástli a ktoré ich definujú. Platí to aj pre interiér, ktorý môže nadviazať na vonkajšie prostredie a posilniť tak dojem harmónie a pokoja. Premysleným výberom materiálov, štruktúr i samotnej dispozície miestností môžeme do svojich domovov vniesť prírodné živly v celej ich kráse — či už v skutočnom, alebo v prenesenom význame.

Porcelánové dlaždice Resincrete získali tento rok prestížne ocenenie Red Dot Design Award. Kolekcia inšpirovaná prírodou je navrhnutá v moderných zemitých odtieňoch a doplnená líniou v terazzo štýle.

Zem, oheň, voda, vzduch. Esenciálne živly, bez ktorých by neexistoval život a ktoré sú nám podvedome veľmi blízke, pretože ich máme zakódované vo svojej podstate. Moderné postupy a technológie prinášajú nové možnosti, ako ich vniesť do interiérového dizajnu. Krása živého ohňa so špičkovou technológiou krbov alebo kachlí. Priestranné, vzdušné usporiadanie miestností so sofistikovanými úložnými priestormi. Element vody symbolicky prenesený vo forme veľkých zrkadiel a ich odrazov či kombináciou masívneho dreva a živice zafarbenej iskrovo modrými pigmentmi. A v neposlednom rade mnohými milovanými zemité tóny v nových, trendových odtieňoch a originálnych kombináciách.

ZEM

Najjednoduchším a často využívaným spôsobom, ako vniesť do interiéru element zeme, sú tlmené, prírodné farby. Z kombinácie bielej a sivej sa v posledných rokoch stal obrovský hit, príroda vo svojej palete však ponúka ešte oveľa viac originálnych odtieňov a možností. „Už dlhodobo je trendy farba slonová kosť, kašmírová, krémová, hnedo-sivá, olivovo zelená, ale aj iné odtiene zelenej. Ako trend v zemitých farbách by som aktuálne dala do pozornosti kontrast s modrou, alebo presnejšie zeleno-modrou farbou, ktorá sa často objavovala aj na Salone del Mobile 2023,“ radí interiérová dizajnérka Tatiana Gajdošová. Zároveň tieto neutrálne odtiene odporúča využívať ako základ interiéru. Veľmi dobre fungujú v kontraste s farebnými doplnkami. „Môžeme ich kedykoľvek obmeniť a interiér bude pôsobiť stále nadčasovo, príjemne a vždy s nejakým iným oživením,“ dodáva.

So živlom zeme sa primárne spája aj drevo – v tmavom prevedení od Intarsia Furniture pôsobí opulentne a hrejivo. Uzemňujúci rozmer sa však dá do interiéru vnieť aj doplnkami. Džbány z kameniny predstavila vo svojej kolekcii spoločnosť Bloomingville [vpravo hore].

Čo sa týka materiálov, pocit istoty a uzemnenia dodá napríklad hlina, ktorá najmä v posledných rokoch naberá na popularite a vracia sa do našich domovov aj so všetkými svojimi benefitmi. Z hlíny si môžete zvoliť nielen omietky, ktoré výborne regulujú vlhkosť, ale napríklad aj moderné verzie tradičných pecí, vhodné najmä pre rustikálne interiéry. Klasikou, ktorá dodá len jemný šmrnc celkovému efektu, sú doplnky na báze hlíny: kvetináče, vázy, hrnčeky alebo rôzne krčahy. Tento materiál patrí k veľmi obľúbeným aj u súčasných dizajnérov, ktorí im dodávajú nový rozmer.

Prestížne ocenenie Red Dot Design Award si tento rok odniesla aj spoločnosť Vitra za svoju kolekciu inovatívnych dlaždíc Resincrete. Kolekcia vychádza z niekoľkých zemitých, moderných odtieňov a dopĺňa ju dlažba v štýle terazza pre jednoduché kombinácie. Zloženie dlaždíc pozostáva zo spojenia betónu a syntetických živíc, čo vytvára špeciálnu textúru odolnú voči poškriabaniu, no príjemnú na chôdzu. „Vybraná farebná paleta vnáša do interiéru príjemný hrejivý pocit,“ zhodli sa porotcovia známeho ocenenia.

Zaujímavú novinku tento rok predstavil aj americký výrobca nábytku Fortner. K spolupráci prizval známú keramikárku Lalese Stamps, ktorá tvorí predovšetkým malé úžitkové kúsky: hrnčeky a nádoby. Zástupcovia spoločnosti si vybrali jeden z jej keramických hrnčekov, aby na jeho základe vytvorili skulpturálne kreslo. To, čo bolo na začiatku malým kusom hlíny a vody, sa tak prenieslo do omnoho väčšej mierky, a tak vznikol originálny a výrazný kus nábytku. Spolupráca Lalese Stamps s firmou Fortner tak ilustruje, že existuje mnoho kreatívnych možností, ako vnieť prírodné elementy do interiéru – aj v prenesenom, ale rovnako pôsobivom význame.

Ideálne materiály pre uzemnenie interiéru sú drevo a prírodný kameň, ktoré sú nadčasové a ponúkajú nespočetné množstvo rôznych úprav a využití. Masívne tmavé drevo priestorom dodá istú opulentnosť a bohatosť. V prípade menších priestorov však radšej siahnite po svetlých odtieňoch dreva i kameňa, ktoré ich opticky rozjasnia a otvoria.

Oheň v doslovnom aj prenesenom význame. Krbová vložka v tvare U ponúka výhľad na oheň z viacerých častí miestnosti [vľavo dole]. Ak hovoríme o farebnej symbolike, prejavuje sa najmä červenou farbou: dizajnérka radí siahnuť po menej agresívnych odtieňoch ako je vínová či rubínová.

OHEŇ

Ak hovoríme o elemente ohňa, automaticky sa spája nielen s teplom, ale aj so silou, energiou a výraznými odtieňmi červenej.

„S výraznými farbami v interiéru je potrebné zaobchádzať opatrne, pretože sa môže jednoducho stať, že celý interier „stiahnu do seba“. Preto ich odporúčam voliť na doplnky, napríklad deky, dekorácie, možno farebný koberec so súčasťou červenej,“ uvádza interiérová dizajnérka Tatiana Gajdošová. Odporúča tiež zvoliť odtieň červenej, ktorý nie je príliš agresívny, napríklad vínový či rubínový červenú. „Týkajúc sa elementu ohňa, volila by som najmä tlmené svetlá, žiarovky v teplej bielej farbe a sezónne sviečky, ktoré dodajú inú atmosféru v každom ročnom období,“ radí.

Neopakovateľnú atmosféru dodáva každému interiéru krása živého ohňa. Klasické murované krby alebo subtilnejšie krbové kachle nestrácajú na obľúbenosti. „Klasický murovaný krb je ideálny do väčších miestností a otvorených priestorov, kde môže pôsobiť ako dominantný prvok interiéru a stať sa centrálnym miestom na stretávanie rodiny a relaxáciu. Naopak, krbové kachle môžu byť flexibilnejším riešením pre menšie priestory či moderné byty,“ uvádza Pavel Dratnal zo spoločnosti Romotop. Výhodou kachlí je podľa neho tiež jednoduchšia inštalácia a možnosť postaviť ich takmer kdekoľvek. „Sú skvelou voľbou pre interiéry s moderným alebo minimalistickým dizajnom,“ odporúča.

Aj základný a vždy aktuálny element, akým je oheň, však možno „obaliť“ do trendových materiálov a vyhotovení. Podľa Pavla Dratnala sa dizajn krbov a kachiel vyvíja v súlade so všeobecnými trendmi v interiérovom dizajne. „V posledných rokoch sme svedkami presunu k čistým líniam, minimalistickým formám a multifunkčným prvkom. Krby s plochým sklom alebo tie, ktoré sú integrované priamo do steny, získavajú na popularite. Materiály ako oceľ, sklo a betón dominujú moderným dizajnom. Čo sa týka kachlí, mnoho ľudí preferuje kombináciu tradície s modernosťou. Teda kachle s klasickým vzhľadom, kedy ako obklad môžu byť napríklad keramické kachle, ale vo vnútri sú moderné technické prvky,“ podotýka odborník zo spoločnosti Romotop. Z dizajnového hľadiska možno potom kachle či krbovú vložku voliť aj podľa tvaru skla. K dispozícii sú rovné či rohové sklá, priehľadové krbové vložky alebo modely v tvare písmen C či U. Výhodou presklenia z viacerých strán je, že pohľad na oheň si môžete vychutnať z viacerých uhlov, čo dodá miestnosti a samotnému ohňu výraznejší rozmer.

Kolekciu zrkadiel uviedla na trh aj dánska značka interiérových doplnkov Frost známa svojím minimalistickým prístupom [vľavo hore]. Voda vo forme rieky sa stala inšpiráciou pre líniu kobercov Plastic Rivers so silným odkazom [vľavo dole].

Pre odvážnych, ktorí chcú čo najviac podčiarknuť výraz a silu ohňa, Pavel Dratnal odporúča siahnuť po materiáloch a farbách, ako je lesklá čierna alebo tmavá sivá v kombinácii s robustnými materiálmi ako hrubý kameň, oceľ alebo ručne kované železo. Symbolicky prenesené do jazyka tvarov, oheň zastúpi organické línie a jemné vlny. Oheň zastupuje silu, energiu, vitalitu, ale aj srdce a teplo domova. S týmto motívom a jeho uplatňovaním v interiéri je potrebné narábať opatrne a s rozvahou, v každom prípade však pohľad na jeho krásu človeka nikdy neomrzí.

VODA

„Prvok vody najradšej prenášam do interiéru pomocou skla, konkrétne zrkadiel. Možno to niekoho prekvapí, ale práve sklo prenáša element vody do interiéru svojou čírosťou a čistotou,“ hovorí interiérová dizajnérka Tatiana Gajdošová. Ďalej spomína aj príjemné tvary vlniek, napríklad na keramických, ručne maľovaných malých obkladačkách, použitých napríklad ako zástena kuchynskej linky.

Voda sa primárne spája hlavne s modrou farbou a jej početnými odtieňmi. Reprezentujú ju plynulé, jemné organické tvary, ktoré prinášajú pokoj a vnútornú pohodu podobne ako pohľad na nehybnú hladinu jazera alebo pomaly plynúci tok rieky. Motív vody a rieky sa však dá uplatniť aj na väčšom kuse nábytku, napríklad na stole, kombináciou dreva s epoxidovou živicom. Ak sa živica zafarbí pigmentmi v odtieňoch modrej či modrozelenej, výsledný efekt je verný a jedinečný. Motív riek do svojich drevených výrobkov zapracúva aj stolár Tomáš Strelec: „Konkrétny dizajn našich výrobkov určuje drevený materiál, s ktorým ideme pracovať. Snažíme sa čo najviac zachovať jeho prirodzenosť a vyzdvihnúť jeho jedinečnosť, ktorú vytvorila sama príroda. Každú nedokonalosť dreva sa snažíme zachovať alebo vyplniť epoxidovou živicom, čím vzniká originálny výrobok. Spojenie živice s modrými farebnými variáciami a drevenými doskami s prirodzenými hranami vytvára jedinečný dizajn takzvanej rieky,“ hovorí.

Pracuje pritom prevažne s tvrdým drevom, ktorého výhodou je trvácnosť a tvarová stálosť: najmä orech, dub, čerešňa, jaseň či brest. „Použiť sa dá akékoľvek drevo, aj mäkké alebo exotické druhy, dokonca aj sčasti vyhnité staré drevo. Dôležité je, aby bol drevený materiál kvalitne vysušený. Vďaka epoxidovej živici mu vieme vdýchnuť nový život a vytvoriť z obyčajného kusa dreva jedinečný nábytok,“ hovorí Tomáš Strelec.

Kombinácia dreva a živice sa neuplatňuje len pri stoloch. Takto sa dajú vytvoriť aj nástenné či stolové hodiny, ale podľa odborníka aj kompletne kuchynské linky, komody, dizajnové zásteny, masívne posuvné dvere, skrine, police, regály, obrazy alebo rôzne typy svietidiel.

Element vzduchu v interiéri znamená predovšetkým čisté, voľné priestory, ktoré „dýchajú“. Dizajnér Simon Legald navrhol kreslo s oceľovým rámom, ktoré ho opticky dvíha zo zeme a dodáva mu ľahkosť [vpravo hore]. Ikonická Cadovius Flower Lamp od Paula Cadoviusa spája svietidlo a zeľň a taktiež ju týmto spôsobom zdvíha zo zeme do vzduchu [vpravo dole].

Zaujímavým spôsobom k motívu rieky pristúpil španielsky dizajnér Álvaro Catalán de Ocón. Ten pre známeho výrobcu kobercov navrhol kolekciu s názvom Plastic Rivers. Ide o štyri modely kobercov, z ktorých každý je vernou a zmenšenou reprezentáciou jednej z najznečistenejších a najznečisťujúcejších riek na planéte: Ganga, Jang-c'-ťiang, Indus a Níger. Ich cieľom bolo zvýšiť povedomie a bojovať prostredníctvom remeselnej zručnosti s jedným z veľkých globálnych problémov priemyselného veku – s plastovým odpadom.

Výsledný produkt disponuje istým druhom paradoxnej krásy. Na pohľad pútavý koberec vyrobený z ručne všívaných recyklovaných plastových vlákien so sebou nesie aj znepokojivé, no o to dôležitejšie posolstvo.

VZDUCH

Vzduch je najmenej haptický a najťažšie uchopiteľný element pre interiérový dizajn. To však neznamená, že sa v ňom nemôže uplatniť, práve naopak. Vzdušnosť, ľahkosť, subtilnosť, nadýchanosť, éterickosť – to všetko sú atribúty, ktoré vychádzajú práve zo živlu vzduchu. „Živel vzduchu, aj keď nie je príliš viditeľný, zohráva podstatnú rolu. Je to celkový vplyv na nás, či už s pravidelnými líniami nábytku, vďaka ktorým nie sme rušení, alebo správne zvolenej dispozícií. Ako samostatný prvok ho môžeme doplniť napríklad dekoráčnymi uzavretými nádobami. Pokiaľ máte radi orientálne vône, taktiež aj dymovými tyčinkami,“ radí Tatiana Gajdošová.

Čo sa týka materiálov, dizajnérka odporúča dbať na zjednocovanie farieb, najmä správne zvoliť aj rôzne textilie, napríklad na sedačke. V tomto prípade je opäť vhodné siahnuť po skle a kovových akcentoch. Sklo priestor prevzdušní, je pútavé a zároveň nenásilné. Pokiaľ chcete v interiéri vytvoriť skôr teplý dojem, dobrú službu urobí napríklad zlatý či ružovo-zlatý odtieň.

Sklo má zároveň nespočetné možnosti využitia a foriem: od lustrov cez malé dekoratívne predmety, presklené interiérové priečky, stoly až po veľkoformátové zrkadlá, ktoré miestnosť zároveň opticky zväčšia.

Na záver je dobré dodať, že kombináciu jednotlivých živlov a materiálov je potrebné zladíť s celkovým štýlom interiéru. „Pokiaľ máme interiér minimalistický, môžeme sa „vyhrať“ s doplnkami, napríklad kamennou vázou, drevenou dekoráciou alebo nejakým pekným kusom umenia. Pokiaľ máme skôr rustikálny či vidiecky štýl, ladila by som prírodné prvky už podľa použitých dekorov, aby nepôsobil interiér preplnene a ťažko,“ hovorí dizajnérka Tatiana Gajdošová.

„Podľa mňa je potrebné nájsť si vlastný zdroj energie, každý klient je iný a každého domácnosť funguje inak. Zo skúseností môžem potvrdiť, že jednotný štýl, správne zvolenie materiálov, neprekombinovanie drevedekorov, správne rozloženie dispozície a osvetlenie dodajú vždy originálny výraz, z ktorého každý bude môcť čerpať vlastnú energiu vďaka harmónii domova,“ uzatvára odborníčka. **A**